

Sygn. akt II Ca 677/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Legnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Elżbieta Piotrowska
Sędziowie:	SO Robert Figurski (spraw.) SO Sabina Ziser
Protokolant:	sekr. sądowy Małgorzata Zielińska

po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2013 roku w Legnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa S. S. (1) i S. S. (2)

przeciwko pozwanym D. W., H. W., A. R. (1) i A. R. (2)

o zniesienie służebności gruntowej

na skutek apelacji powodów

od postanowienia Sądu Rejonowego w Głogowie

z dnia 26 czerwca 2012 roku

sygn. akt I Ns 700/11, po zmianie trybu I C 1534/12

I. zmienia zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że:

1. w punkcie I znosi służebność gruntową ustanowioną na nieruchomości położonej w G. przy ulicy (...), działka nr (...), obecnie (...), dla której Sąd Rejonowy w Głogowie prowadzi księgę wieczystą (...) - na rzecz każdorazowego użytkownika wieczystego działki nr (...) położonej w G. przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy w Głogowie prowadzi księgę wieczystą KW (...),

2. w punkcie II zasądza od pozwanych D. W. i H. W. solidarnie na rzecz powodów S. S. (1) i S. S. (2) kwotę 517,75 zł tytułem zwrotu kosztów procesu oraz zasądza od pozwanych A. R. (1) i A. R. (2) solidarnie na rzecz powodów S. S. (1) i S. S. (2) kwotę 517,75 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

II. zasądza od pozwanych D. W. i H. W. solidarnie na rzecz powodów S. S. (1) i S. S. (2) kwotę 90 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego oraz zasądza od pozwanych A. R. (1) i A. R. (2)

solidarnie na rzecz powodów S. S. (1) i S. S. (2) kwotę 90 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt II Ca 677/12

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Głogowie postanowieniem z 26 czerwca 2012 roku oddalił wniosek (pозew) S. S. (1) i S. S. (2) o zniesienie służebności gruntowej polegającej na nieodpłatnym, do czasu oddania do użytkowania drogi publicznej od strony południowej działek (...) w G., prawie przechodu i przejazdu na działce (...), dla której Sąd Rejonowy w Głogowie prowadzi księgę wieczystą (...), a ponadto orzekł, że wnioskodawcy (powodowie) i uczestnicy postępowania (pозwani) D. W. i H. W. oraz A. R. (1) i A. R. (2) ponoszą koszty związane ze swym udziałem w sprawie. W ocenie Sądu pierwszej instancji, nie zostały spełnione przesłanki umożliwiające zniesienie służebności. Służebność gruntowa – zdaniem Sądu Rejonowego – nie utraciła dla uczestników postępowania znaczenia, ponieważ nadal nie są oni w stanie poruszać się ciągiem pieszo – jezdnym, łączącym ich nieruchomości z ulicą (...), ze względu na niewykonanie zjazdów i zablokowanie tej drogi przez Gminę. Zniesienie służebności gruntowej spowodowałoby całkowite odcięcie uczestników postępowania od drogi publicznej. Sąd ten miał na uwadze, że istnieje możliwość udrożnienia fragmentu drogi, jednakże warunkiem tego jest wykonanie zjazdów i zaznaczył, że uczestnicy postępowania nie mają środków pieniężnych na taką inwestycję, natomiast zniesienie służebności leży w interesie właściciela nieruchomości służebnej i to on powinien ponosić wszystkie związane z tym koszty.

Orzeczenie to zaskarżyli wnioskodawcy (powodowie) apelacją opartą na zarzucie naruszenia prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 295 k.c. i przyjęcie, że służebność gruntowa ustanowiona na rzecz uczestników postępowania (pозwanych) nie utraciła dla nich znaczenia, mimo ustalenia, że od strony południowej działki (...) została dopuszczona do ruchu ulica (...), natomiast działka o numerze ewidencyjnym (...) graniczy z ciągiem pieszo – jezdnym, poprzez który istnieje dostęp do drogi publicznej. Wnieśli o zmianę zaskarżonego orzeczenia i zniesienie służebności gruntowej oraz zasądzenie od uczestników postępowania (pозwanych) kosztów postępowania za obie instancje.

Postanowieniem z 14 sierpnia 2012 roku Sąd Rejonowy w Głogowie zmienił tryb postępowania z nieprocesowego na procesowy, pozostawiając w mocy wszystkie czynności dokonane w trybie nieprocesowym.

Sąd Okręgowy, mając na uwadze materiał zebrany w postępowaniu w pierwszej instancji oraz akceptując i przyjmując za własne ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy, zważył, co następuje:

Apelacja jest uzasadniona. Sąd Rejonowy z prawidłowo przeprowadzonych dowodów i dokonanych na ich podstawie trafnych ustaleń faktycznych wyprowadził błędny wniosek co do braku przesłanek do żądania przez powodów zniesienia służebności gruntowej obciążającej ich nieruchomości. Jak wynika z wpisu w dziale trzecim księgi wieczystej (...), zdarzeniem, z którego wystąpieniem służebność gruntowa ustanowiona umową z 12 września 1997 roku miała utracić dla nieruchomości władnącej, tj. działki o numerze ewidencyjnym (...) położonej w G. – wszelkie znaczenie, miało być oddanie do użytkowania drogi publicznej od strony południowej wyżej wymienionej działki. O tym zaś, że drogą tą jest ulica (...), a nie ciąg pieszo – jezdny znajdujący się na działce numer (...) świadczy choćby treść zaświadczenia Urzędu Miasta i Gminy w G. z 12 kwietnia 2011 roku (k.18) o dostępie działki numer (...) do drogi publicznej poprzez wspomniany ciąg pieszo – jezdny czy odpowiedź tego samego (...) z 27 kwietnia 2011 roku (k.24) dotycząca ulicy (...), udzielona powodom na pytanie o termin oddania do użytkowania drogi publicznej od strony południowej działek o numerach (...), obecnie (...). Ponadto należy zauważyć, że – jak zeznał świadek T. O. (k.64 – odwrót) – w planie zagospodarowania przestrzennego miasta G., obowiązującego w chwili ustanowienia przedmiotowej służebności, działka numer (...) była tylko ciągiem pieszym, co też wskazuje na to, że to nie ona została wymieniona jako droga publiczna w treści służebności wpisanej w księdze wieczystej (...).

Zatem skoro ową drogą publiczną jest ulica (...) i skoro ulica ta po zakończeniu prac budowlanych została dopuszczona do użytkowania, to zachodziły podstawy do uznania, że w tym wypadku przesłanka ustanowienia służebności przestała istnieć. Jak już była o tym mowa, okolicznością, której zaistnienie stanowiło warunek utraty znaczenia służebności dla działki numer (...), było oddanie do użytkowania drogi publicznej, i ten warunek został spełniony. Inną natomiast kwestią jest możliwość pełnego korzystania z ciągu pieszo – jezdnego, a co za tym idzie – swobodnego dostępu do drogi publicznej poprzez ten ciąg. Kwestia ta jednakże nie stanowiła przesłanki ustanowienia służebności, a poza tym zależna jest ona od działań samych pozwanych, którzy w celu usunięcia słupków uniemożliwiających poruszanie się pojazdami po ciągu pieszo – jezdnym na działce numer (...) powinni wykonać zjazdy na ten ciąg.

Z uwzględnieniem powództwa wiązał się obowiązek pozwanych zwrotu powodom poniesionych przez nich kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia praw (art. 98 § 1 i 3 k.p.c.). Suma tych kosztów obejmowała opłatę od pozwu – 60 zł, opłatę za czynności adwokackie – 240 zł oraz koszty przejazdów do sądu pełnomocnika powodów – 735,50 zł. Ze złożonego przez pełnomocnika powodów spisu kosztów (k.115) nie zostały uwzględnione koszty opłat skarbowych od pełnomocnictw, z uwagi na brak w aktach sprawy dowodów ich uiszczenia oraz koszty zastępstwa prawnego ponad kwotę 240 zł. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu – Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm., podstawę zasądzenia opłaty za czynności adwokackie z tytułu zastępstwa prawnego stanowią stawki minimalne określone w tym rozporządzeniu (§ 2 ust.2), nie zaś kwoty ustalone w umowie, jeżeli nie odpowiadają stawkom minimalnym, a stawka minimalna za prowadzenie sprawy dotyczącej służebności wynosi 240 zł (§ 8 pkt 3). W myśl art. 105 § 1 zdanie pierwsze k.p.c. zwrotem należnych powodom kosztów pozwani D. W. i H. W. oraz A. R. (2) i A. R. (1) zostali obciążeni w częściach równych, przy czym na małżonków został włożony solidarny obowiązek zwrotu kosztów (art. 105 § 2 zdanie pierwsze k.p.c.).

Tymi wszystkimi kierując się względami, Sąd okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżone orzeczenie, jak w punkcie I sentencji.

Postanowienie o kosztach postępowania apelacyjnego, obejmujących opłatę od apelacji – 60 zł i opłatę za czynności adwokackie – 120 zł, zostało wydane stosownie do art. 108 § 1 w związku z art. 98 § 1 i 3 oraz art. 105 § 1 zdanie pierwsze i art. 105 § 2 zdanie pierwsze k.p.c.